

jo den, at der findes den Kategori af Mennesker, der betegnes som aandssvage. Jeg maa sige, at jeg er enig med den ærede første Taler, for saa vidt som ogsaa jeg mener, at det ligger udenfor Lovens Forudsætninger, at aandssvage skulde have Adgang til Invalidrente. Jeg kan ikke se rettere end, at den Fortolkning af Invalideforsikringsloven, der medfører noget saadant, ikke er rigtig, thi som det ærede Medlem sagde, og som det er udtrykt i Lovforslagets Bemærkninger, taler § 3 udtrykkelig om en Nedsættelse af Arbejdsevnen, og da vi i sin Tid behandlede Invalideforsikringsloven, var der — tør jeg sige — ingen, der mente, at man skulde betragte de aandssvage som Invalidere i Invalideforsikringslovens Forstand. Der var ved Sagens Behandling overhovedet ikke Tale om, at aandssvage skulde falde ind under Loven. Det vil aldrig kunne siges om de fra Fødselen abnorme, at de har sat saa og saa meget af deres Arbejdsevne til, men i Loven hedder det udtrykkeligt, at først naar der foreligger en Nedsættelse af Arbejdsevnen, er den paagældende berettiget til Invalidrente. Dette er imidlertid ikke for mig afgørende, idet det jo er af mere formel Karakter. Det afgørende synes mig ikke at være dette, om Arbejdsevnen er nedsat eller faktisk er til Stede. Det afgørende maa, da der i begge Tilfælde er Tale om offentlig Forsorg, efter min Mening være, om det er bedst, at Invalidere overtager Forsorgen for en hel Del af de aandssvage, eller det fremdeles bør være Aandssvageforsorgen, som alene har med Forsorgen af disse Mennesker at gøre. Jeg tror, at der fra alle Sider er Villie til at ordne Forholdene saa godt som muligt for dem, hvad ogsaa det ærede Medlem, som talte for Socialdemokraterne, gav Udtryk for. Men det er, forekommer det mig, et rent praktisk Spørgsmaal, et rent Hensigtsmæssigheds-spørgsmaal. Spørgsmaalet er altsaa dette: er det mest praktisk at lade de aandssvage i stor Udstrækning indgaa under Invalideforsorgen eller at bevare den nuværende Ordning i hvert Fald i nogen Grad, maaske udvide Aandssvageforsorgen, men i øvrigt bevare det hidtidige System: at Invalideforsorgen tager sig af Invaliderne, medens de aandssvage udelukkende hører under Aandssvageforsorgen?

Hvis nu Invalideforsorgen turde paatage sig Aandssvageforsorgen, vilde jeg endda sige: Lad gaa med, at den overtog Forsorgen for en Del af disse Mennesker. Men det fremgaar tilstrækkelig tydeligt ikke alene af Lovforslaget, men ogsaa af Be-

mærkningerne til dette, at det tør man ikke paatage sig. I Bemærkningerne til Lovforslaget hedder det nemlig: „Imidlertid blev Ministeriets Opmærksomhed henledt paa, at Invalidelovens Regler virkede uheldigt overfor aandssvage, idet Invalidere fristede de aandssvages Familier til at unddrage de aandssvage fra Anstaltsbehandling og lod de aandssvage opholde sig i Hjemmet uden betryggende Tilsyn, mod at Familien oppebar Invalidere rentens Beløb.“ Man tør altsaa ikke fra Invalidere rentens Side paatage sig den Opgave, som Aandssvageforsorgen har i Øjeblikket. Derfor forekommer det mig, at en Sammenblanding af disse to Arter af Forsorg vilde — jeg vil ikke sige være urimelig, men i mange Tilfælde virke i høj Grad uheldigt. Alene dette, at der er Uenighed mellem de to Parter, som har med denne Forsorg at gøre, Invalideforsorgen paa den ene Side og Aandssvageforsorgen paa den anden, vil kunne resultere i en Gnidsningsmodstand mellem de to Parter, som vil virke i høj Grad uheldigt og vil kunne have urimelige Følger for de paagældende. Der indføres i Virkeligheden her et fuldstændig nyt Princip i Aandssvageforsorgen. Medens Forholdet hidtil har været det, at Ordningen med Hensyn til de aandssvages Forsorg blev truffet ved Aftale mellem de enkelte Hjem eller Kommuner og den Anstalt, hvor den aandssvage ønskedes anbragt, eller hvis Tilsyn man ønskede, vilde Invalideforsorgen herefter kunne lade vedkommende tvangsindlægge eller tvangsbehandle, hvorved altsaa den nu bestaaende frivillige Ordning sattes ud af Kraft, og der blev paatvunget de aandssvage eller, rettere sagt, deres paa-rørende en Behandling, de ikke tidligere har været Genstand for.

Praktisk er Stillingen i Øjeblikket den, at Staten ved Loven af 1920 paatog sig at udrede $\frac{2}{3}$ af Udgifterne med 900 Kr., medens Kommunen eller en anden Institution — i Almindelighed refunderer Amtet Kommunen en vis Part af dens Udgift til de aandssvage — betaler Resten. Nu kommer der i adskillige Tilfælde en tredje Institution, nemlig Invalideforsorgen, og siger: Vi betaler en vis Sum; de 800 Kr. kan jo komme til at gaa til Betaling for Ophold paa Aandssvageanstalter. Jeg synes, at dette bliver alt andet end en Forenkling, det vil besværliggøre det hele. Hertil kommer, at man har etableret den saakaldte Hjemmepleje. Det viser sig, at der f. Eks. i Finansaaret 1921—22 til Hjemmepleje for aandssvage er udbetalt godt og vel 50 000 Kr. Jeg vilde have sat Pris paa, om